Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: SOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden: **Nee**

Emancipatie

Datum
16 juni 2026

Referentie
64645294

Bijlagen
1. Brief beantwoording vragen manosfeer

Intern OCW afgestemd
OVO

Extern OCW afgestemd
VWS, JenV

nota

Beslisnota Beantwoording kamervragen lid Armut over de manosfeer

Aanleiding

Op 15 mei heeft lid Armut (CDA) vragen gesteld aan MJenV, MLZJS en u over artikelen van NOS en Trouw, en een onderzoek van stichting School & Veiligheid, allen over de manosfeer. Er is op 9 juni een uitstelbrief naar de Kamer gestuurd.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd de beantwoording van de Kamervragen te ondertekenen, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport.

Kernpunten

- De manosfeer is een verzamelnaam voor vrouwonvriendelijke sites, blogs en socialemedia-accounts van mannen die naast machogedrag antifeministische, vrouwonvriendelijke en seksistische opvattingen promoten.
- Op 11 mei heeft Stichting School & Veiligheid samen met de Volkskrant een onderzoek naar buiten gebracht over de manosphere. Ook de Trouw publiceerde hier een artikel over.
    - Bijna 80% van de professionals op de middelbare school denkt dat jongens bij hen op school in enige mate beïnvloed worden door online content over “mannelijkheid”, genderidentiteit en omgang met vrouwen.
    - 86% van de professionals in het voortgezet onderwijs ziet dat jongens elkaar beïnvloeden om zich op een bepaalde “mannelijke” manier te gedragen, denk aan grapjes maken over vrouwen.
    - Online content over mannelijkheid en relaties heeft volgens de professionals redelijke tot sterk negatieve invloed op: verbale agressie (37%), onbegrip tussen meiden en jongens (37%), pestgedrag (31%) en de kwaliteit van dialoog of discussie in de klas (29%).
    - Docenten geven ook aan dat meisjes (52%), jongens (39%) en lhbtiq+ leerlingen (58%) zich minder veilig voelen door uitlatingen en gedragingen door jongens.
- Op 9 mei heeft de NOS een artikel gepubliceerd over forensische instellingen die jongens en jongvolwassenen met grensoverschrijdend gedrag behandelen. Zij zien het aantal jongens met problematisch gedrag dat beïnvloed is door de manosfeer toenemen.

    - De Waag (de grootste instelling voor ambulante forensische geestelijke gezondheidszorg van het land) schat dat driekwart van de jongens die zij behandelen voor grensoverschrijdend gedrag in aanraking is gekomen met de manosfeer.
    - De jongens met problematisch gedrag die beïnvloed raken door de manosfeer zijn volgens de Waag te verdelen in grofweg twee groepen. De eerste groep bestaat uit jongens bij wie al meerdere risicofactoren spelen. De tweede groep bestaat uit jongens die sociaal geïsoleerd zijn.
    - Het gedrag van de jongens kan tot verschillende misdrijven leiden: zo ziet De Waag een grote toename aan zaken rondom seksuele afpersing (sextortion), maar ook aan gewelds- en vermogensdelicten.
    - De geestelijke gezondheidszorg loopt achter als het gaat om de manosfeer, zegt psychiater Van der Lem van Fivoor. Daarom zijn behandelaren aan het bijleren. Verder kijken zorginstellingen naar mogelijkheden om scherper te rapporteren.
    - Psycholoog Ishak denkt dat de kennis uit de ggz ook buiten de behandelkamer kan worden ingezet, bijvoorbeeld op scholen of online.
- Vragen 3 t/m 7 gaan over de manosfeer i.r.t. de aanpak geweld tegen vrouwen. Vragen 8 t/m 15 gaan over de manosfeer i.r.t. het onderwijs.

Toelichting

- Er is Kamerbreed veel aandacht voor de manosfeer:
    - Op 11 mei is heeft lid van der Werf (D66) een mondelinge vraag gesteld over de manosfeer, deze is niet behandeld;
    - Op 11 juni is er een rondetafelgesprek over de groeiende invloed van de manosfeer online en offline;
    - Lid Dobbe (SP) heeft een dertigledendebat over de invloed van de manosfeer op jongeren aangevraagd met steun van GL-PvdA, D66, PvdD, Volt en DENK;
    - Veel partijen maken zich uitgesproken zorgen over de invloed van de manosfeer. Tegelijkertijd is er ook tegengeluid vanuit o.a. groep Markuszower en lid Keijzer;
    - De verwachting is dat in het Commissiedebat Emancipatie dat op 25 juni gepland staat vragen worden gesteld over de manosfeer.
- Er is maatschappelijk veel aandacht voor de manosfeer. Dit blijkt o.a. uit de media aandacht voor de Netflix serie *Adolescence* en de documentaire *Inside the Manosphere*, en verschillende talkshows en nieuwsartikelen die het onderwerp behandelen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.